

ការវិភាគ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណបណ្ឌិតហុក-សាវណ្ណ អំពីប្រធានបទថា កាអុជធូបរបស់ពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរ ធ្វើសក្ការបូជាចំពោះព្រះពុទ្ធមានផលមិនល្អ ដល់សុខភាពមនុស្ស ។

website: www.hoksavann.org
ថ្ងៃទី១៨ កញ្ញា ២០០៦

ក្នុងធម៌មនុស្សការដែលពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរតែងសូត្រជាជំបូងថា ឥមេហិ ទីបធ្មុទ្ធិ សក្កាវេហិ ពុទ្ធំ ធម្មំ សង្ឃំ អភិបូជយាមិ ដែលប្រែថា ខ្ញុំព្រករុណាសូមបូជាចំពោះ នូវព្រះពុទ្ធព្រះធម៌ព្រះសង្ឃជាម្ចាស់ ដោយគ្រឿងសក្ការៈទាំងឡាយមានទៀននិងធូបជាដើមនេះ ។ល។ អត្ថបទនេះ ពុំមែនជាពាក្យរបស់ព្រះពុទ្ធសំដែងទេ គឺជាពាក្យរបស់អ្នកប្រាជ្ញព្រះពុទ្ធសាសនាខ្មែរតែងសម័យក្រោយ ប៉ុន្តែពុំអាចស្រាវជ្រាវឃើញឈ្មោះឬក្រុមអ្នកតែងអត្ថបទនេះទេ ។ នៅសម័យពុទ្ធកាល ពុំឃើញមានប្រើពាក្យធូបទេ តែមានប្រើពាក្យប្រទីប (ពន្លឺ) និងបុប្ផ (ផ្កា) គឺគេបូជាចំពោះព្រះរតនត្រ័យមានព្រះពុទ្ធជាដើម ដោយពន្លឺនៃទៀននិងផ្កា ឬដោយគ្រឿងក្រអូបផ្សេងៗ ដូចជាគន្លកុដិដែលព្រះពុទ្ធគង់នៅវត្តជេតពន នាវិសាខាតែងដាក់គ្រឿងក្រអូបក្នុងកុដិព្រះអង្គ ដូច្នោះហើយបានជាមហាជនតែហៅកុដិព្រះអង្គថា គន្លកុដិប្រែថាកុដិក្តឹង គឺកុដិមានក្តឹងក្រអូប ។ ពាក្យធូបនេះចេញពីភាសាបាលី ប្រែថាផ្សែង ទំនងជាទាក់ទងនិងសាសនាព្រាហ្មណ៍ ។ តាមសាសនាព្រាហ្មណ៍ ដើម្បីឲ្យព្រះឥន្ទព្រះព្រហ្មប្រទានពរឲ្យពួកគេបានសុខ គេតែងបូជាយញ្ញមានចាប់សត្វដុតទាំងរស់ មានពេលខ្លះចាប់មនុស្សដុតទាំងរស់ថែមទៀត ។ ឯទូតដែលឲ្យដំណឹងទៅព្រះឥន្ទនិងព្រះព្រហ្មថាខ្លួន (ពួកព្រាហ្មណ៍) បូជានោះ គឺផ្សែង(ធូប) នេះឯង ។ ដូច្នោះធូបនេះ ចេញពីសាសនាព្រាហ្មណ៍ ដែលប្រែថាផ្សែង គឺផ្សែងចេញពីការបូជាយញ្ញ ហុយឡើងទៅលើជាទូតឲ្យដំណឹងទៅព្រះអាទិទេពរបស់គេ ពុំមែនជាធូបរបស់ខ្មែរធ្វើដូចសព្វថ្ងៃនេះទេ ។ នៅប្រទេសភូមា ប្រទេសសេរីលង្កា ប្រទេសនេប៉ាល់ ដែលកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនាដូចខ្មែរ គេមិនប្រើធូបពេលធ្វើសក្ការបូជាចំពោះព្រះរតនត្រ័យទេ គឺគេប្រើទៀននិងផ្កា ។

ការប្រើធ្មប ក្រៅពីប្រទេសកម្ពុជា មានប្រទេសថៃនិងប្រទេសលាវ ប្រើធ្មបដូចប្រទេសខ្មែរដែរ ។

ការអុជធ្មបបូជាព្រះរតនត្រ័យតាមទម្លាប់ពុទ្ធសាសនិកជនខ្មែរ ហុចផលអាក្រក់ណាស់ដល់សុខភាពមនុស្សពេលដែលដឹកស្រូបក្លិនធ្មប ព្រោះផ្សែងធ្មបមានជាតិពុល ដោយផ្សែងកាត់យកខ្យល់អុកស៊ីសែនដែលបញ្ចូលឈាមឲ្យថ្លាស្អាត បំបាត់ជាតិពុលតាមរយៈការដឹកដង្ហើម ។ ផលវិបាកអាក្រក់ម្យ៉ាងទៀត បើដុតធ្មបក្នុងកុដិក្នុងសាលាក្នុងព្រះវិហារ នាំឲ្យខ្មៅត្រងកន្លែងបរិវេណកន្លែងដែលដុតនោះ ដោយសារផ្សែងហុយទៅប៉ះដិតជាប់ ។ ការដុតធ្មបមានន័យថា ការបូជាផ្សែងដល់ព្រះពុទ្ធជាម្ចាស់ តើមានប្រយោជន៍អ្វីក្នុងការបូជាផ្សែងដែលជាគ្រឿងពុលនេះដល់ព្រះពុទ្ធ ។ បើព្រះពុទ្ធគងព្រះជន្មនោះ ហើយគេដុតធ្មបបូជានៅចំពោះព្រះភ័ក្រ្ត តើព្រះអង្គសព្វព្រះទ័យយូទេ នៅពេលដែលព្រះអង្គស្រូបយកផ្សែងជាតិពុលនេះ ។ ព្រះពុទ្ធនិងហាមយាត់ពុទ្ធបរិស័ទមិនឲ្យប្រព្រឹត្តធ្វើគ្រឿងបូជាខុសក្បួនអនាម័យបែបនេះពុំខាន ។ ព្រះពុទ្ធសំដែងថា ការធ្វើសក្ការបូជាចំពោះព្រះរតនត្រ័យដោយចិត្តជ្រះថ្លា ថាបានផលបានអនិសង្សហើយ ប៉ុន្តែចំពោះគ្រឿងសក្ការបូជាដែលមិនប៉ះពាល់ដល់សុខភាព គឺមិននាំឲ្យមានជម្ងឺ ។ បើបូជាចំពោះវត្ថុដូចជាផ្សែងធ្មបនេះ នាំឲ្យមានជម្ងឺ មិនត្រឹមតែមិនអនិសង្សទេ ថែមទាំងទទួលបាបថែមទៀត ព្រោះនាំឲ្យវិលមុខនៃអ្នកទៅរួមបុណ្យដោយសារស្រូបយកផ្សែងធ្មប ។

ការបូជាដែលបានផលបានអនិសង្សច្រើន គឺបតិបត្តិបូជា ប្រែថា ការបូជាដោយប្រតិបត្តិតាមសីលសមាធិបញ្ញា ប្រសើរជាងការធ្វើសក្ការបូជាដោយគ្រឿងសក្ការបូជាទាំងឡាយ មានបូជាផ្កាជាដើម ។ បើនៅតែចង់បូជានូវគ្រឿងសក្ការបូជា គួរដឹកយកធ្មបចេញកុំបូជា គួរបូជាតែផ្កាឬពន្លឺដូចដុតទៀនជាដើមបានហើយ ។ ក្នុងន័យនេះ បើនៅតែចង់សូត្រធម៌ ឥមេហិ នេះ គួរដឹកពាក្យថា ធ្មបា ចេញ ហើបញ្ចូលពាក្យបុប្ផាវិញ គឺបញ្ចូលថា ឥមេហិ ទីបបុប្ផ ទិសក្ការេហិ ពុទ្ធុ ធម្មំ សង្ឃំ អភិបូជយាមិ ប្រែថា ខ្ញុំព្រះករុណាសូមបូជាចំពោះនូវព្រះពុទ្ធ ព្រះធម៌ ព្រះសង្ឃ ជាម្ចាស់ ដោយគ្រឿងសក្ការបូជាទាំងឡាយមានទៀននិងផ្កាជាដើមនេះ ។ ត្រង់នេះគេអាចកែបានព្រោះមិនមានជាពាក្យព្រះពុទ្ធដីកា ជាពាក្យរបស់ខ្មែរ ចង់ក្រែងជំនាន់ក្រោយ ព្រោះសូម្បីតែថៃនិងលាវ ដែលប្រើការអុជធ្មបដែរនោះ ពុំមានអម័តឥមេហិនេះទេ ។ សូមកុំយល់ថា ទម្លាប់ដែលធ្លាប់ធ្វើមកហើយ បើមិនធ្វើនាំឲ្យមានទោសនោះឡើយ ។ ទម្លាប់ខ្លះ គេអាចកែបានបើទម្លាប់នោះមិនល្អ ដោយកែទៅរកទម្លាប់ល្អ ឆ្ពោះទៅរកការជឿនលឿន ដូចធម៌ចាស់ធម៌ថ្មី គឺធម៌ចាស់ជាធម៌មិនបកប្រែ នៅសូត្រជាភាសាបាលី ឯធម៌ថ្មីគឺបកប្រែឲ្យស្តាប់សេចក្តីបាន រៀនលែងតែពាក្យព្រះពុទ្ធដីកា ដែលគេពុំអាចកែប្រែបាន ។ បើថ្វាយបង្គំមិនបាន អុជទៀនឬបូជាផ្កា ក៏មិនមានទោសខុសអ្វីឡើយ គ្មានព្រះវិន័យណាចែងថា ថ្វាយបង្គំត្រូវតែអុជទៀនធ្មប ឬបូជាផ្កាឡើយ បើ

មានក៏បូជាទៅ ។ ការថ្វាយបង្គំនេះ មានន័យជាពិសេសគឺនឹកដល់គុណព្រះពុទ្ធ ព្រះ
ធម៌ ព្រះសង្ឃនេះឯង ។ មានអ្នកខ្លះថា បើសូត្រ ឥមេហិ មិនបានអុជទៀនជាដើមទេ
មិនហ៊ានសូត្រទេ ព្រោះកុហកព្រះ ។ យល់ដូច្នោះក៏ត្រូវមិនសូត្រក៏បាន ប៉ុន្តែបើទម្លា
ប់សូត្រទៅហើយ បើសូត្រទៅដោយតាំងចិត្តថា ទៀនផ្កានៅក្នុងចិត្តក៏គ្មានទាស់ខុស
អ្វីដែរ ព្រោះបើមិនសូត្រឥមេហិ សូត្រសង្ខេប ក៏មានពាក្យថ្វាយគ្រឿងសក្ការបូជា
នៅក្នុងនោះដែរ ។

ពេលភ្នំបិណ្ឌ ពេលចូលឆ្នាំ ពុទ្ធបរិស័ទអុជធ្មប់ហុយទ្រលោម សំបូងសំរុងប្រតិ
ស្ថុអធិដ្ឋានសុំសេចក្តីសុខនិងឧទ្ទិសកុសលដល់មាតាបិតាជីដូនជីតាញាតិកាពសន្តាន
។ ចុះបើមិនអុជធ្មប់សំបូងសំរុង មិនកើតឬ ? តាមពិតការអធិដ្ឋានចិត្ត ពុំមែនស្ថិត
នៅលើធ្មប់ទេ គឺស្ថិតនៅលើផ្លូវចិត្តទៅវិញទេ ។ ផលវិបាកអាក្រក់មួយទៀត
ការអុជទៀនធ្មប់ដោយភ្លេចពន្លត់ ខ្យល់បក់មក ឬរលំទៅឆេះរបស់របរផ្សេងៗ រហូត
ខ្លះមានឆេះផ្ទះទៀតផង ។ តាមសេចក្តីដូចបានពោធិ៍មកហើយនេះ គួរអ្នកទទួលខុ
សត្រូវខាងព្រះពុទ្ធសាសនា និងពុទ្ធបរិស័ទខ្មែរទូទៅយកទៅពិចារណា គួរឈប់ប្រើ
ធ្មប់ក្នុងការធ្វើសក្ការបូជាចំពោះព្រះរតនត្រ័យ ដោយកែធម៌ឥមេហិ ត្រង់ធ្មប់មកជា
បុប្ផាវិញ គឺបូជាព្រះទីបមានភ្លើងទៀនជាដើមនិងផ្កា គ្រឿងក្រអូបជាដើមវិញដើម្បី
អនាមយ ដូចប្រទេសភូមា ប្រទេសស្រីលង្កាជាដើម គេប្រើតែទៀននិងផ្កា គេមិន
ប្រើធ្មប់ឡើយ ។ ទោះបីពុទ្ធបរិស័ទអុជធ្មប់ទៀននៅខាងក្រៅកុដិសាលាវិហារក៏ដោ
យ ក៏ពុំឃើញមានប្រយោជន៍ ដែលកើតអំពីការអុជធ្មប់នេះឡើយ ឃើញតែចំណា-
យថវិកាក្នុងការជាំវធ្មប់មកអុជអស់ប្រាក់កាសប៉ុណ្ណោះ ។^{១២៧}

